

քար է, ասում է Գար. վ. Սրուանձտեան. նորա վերայ նուրբ արուեստով քանդակուած կայ երկու արծուի յաջմէ թագաւոր, ի ձախն թագուհի, և ի կեդրոնին մասունք կամ ակն դնելու տեղ մը, ուր Ս. Լուսաւորչի ակրայն դրած են եղեր. այս գործ ճիանալի և անման, կաւանդեն թէ Կոստանդիանոս ընծայած է մեր Տրդատին կամ Սեղբեստրոս՝ Լուսաւորչին, Շատ անցորդք և հնախոյզք, ասում է նա, յատկապէս հեռի տեղերէ եկած են զայս տեսնելու, և հիացեր են, շատ ալ ջանացեր են արծաթով կամ այլ և այլ խոստմամբ և հատուցմամբ հանել զայն վանքէն, ինչպէս նաև հնարքներ ու հրապոյր ի գործ դնելով, սակայն չեն յաջողած:» Այս հնութեան համար Ինճիճեանը գրում է այսպէս. Գեղթափ կոչեցեալ վէմ, յորում փորագրեալ կան չորք աւետարանն ի չք. գոր սրբոյն Սեղբեստրոսի ասեն տուեալ ի պարգև Լուսաւորչին, Երկու նկարագրութիւնն* իրար չեն բռնում, երևում է, որ երկուսը միևնոյն բանի վերայ չեն խօսում: **

* Թոր. Աղբ. Բ. 57. Ինճ. Աշխարհագր. Ա. 404.

** Լեհաստանի նիկոլ եպիսկոպոսին մօտ էլ մի մասունք եղել է՝ այն է Ս. Լուսաւորչի մատր: Առասպելական տեղեկութեան նայելով, կարելի է կասկածել մասունքի իսկութեան վերայ: Տես Բոնի Միութիւնը, 25: